

Budget 2023–2027

Investeringsramar

Kommunfullmäktige november 2022

platsen är utmärkt

Inledning	3
Omvärldsbevakning.....	3
<i>Ekonomi</i>	3
<i>Investeringar</i>	4
<i>Skattesats</i>	4
<i>Demografi</i>	4
<i>Kommunledningskontoret</i>	5
<i>Tekniska avdelningen</i>	7
<i>Barn och utbildning</i>	7
<i>Social omsorg</i>	9
Bygg och miljö.....	10
Ramar 2023.....	12
Vision	13
Mål 13	
<i>Finansiella mål</i>	13
<i>Verksamhetsmål</i>	13
Ramar	16
Resultatbudget.....	17
Balansbudget.....	17
Finansieringsbudget.....	18
Investeringar	19

Inledning

Inför budgetarbetet 2023 har ramarna som fördelades i samband med budget 2022 använts. Skatter och statsbidrag bygger på Sveriges kommuner och regioners (SKR) beräkningar men är kompletterade med den befolkningsprognos SCB beräknat. Löneökning för kommunanställda är beräknade till runt 3,1 % från 1 april och totalt har ramarna kompenserats med 2,4 % på helår. Övriga priser har beräknats till 3,75 % och även detta är inräknat i ramarna. Ramarna för allmänna utskottet är fördelat på kommunledning samt Tekniska avdelningen för att stämma mot uppföljningsnivåerna.

Omvärldsbevakning

Ekonomi

Sveriges kommuner och landsting (SKR) bedömning av ekonomin

SKR:s skatteunderlagsprognos är från 2022-09-2- och det cirkulär som låg till grund för den skriver SKR att den svenska ekonomin bromsar in under 2022. Den höga inflationen, liksom de stigande räntorna (globalt och i Sverige) slår alltmer mot investeringar och hushållens konsumtion i Sverige 2022–2023. Generellt leder mindre optimistiska hushåll och företag till att investeringar skjuts på framtiden eller uteblir. Den höga inflationen påverkar dock alla sektorer och urholkar köpkraften, ekonomin växer svagare än trend 2022–2023 och resursutnyttjandet minskar. Efterfrågan bedöms dock ta fart igen i slutet av 2023.

Anställningsplanerna i näringslivet ligger ännu på starka nivåer och orderläget för flera branscher är relativt starkt. Men den svaga produktionsökningstakten som SKR förutser lär dämpa efterfrågan på arbetskraft. Detta sker dock med viss eftersläpning. I nuläget är efterfrågan på arbetskraft stor och rekryteringsläget allmänt sett ansträngt. Sysselsättningsgraden väntas börja vända ner nästa år, men en växande befolkning i arbetsför ålder gör att antalet sysselsatta personer beräknas öka. Konjunkturavmattningen kommer alltså med tiden också att synas på arbetsmarknaden. Men sannolikt kommer företag att vilja behålla personal så länge som möjligt, när det råder så stor brist på arbetskraft med efterfrågad kompetens. Att sysselsättningen inom offentlig sektor inte antas vända ner, såsom i näringslivet, blir en annan motverkande kraft till konjunkturedgången.

KPIF-inflationen (KPIF är KPI med fast ränta och är ett mått på den underliggande inflationen) på knappa 4 procent vid årets början uppgick i juni till 8,5 procent, och mätte 8 procent i juli. Bakom uppgången i år ligger framför allt prishöjningarna på livsmedel. Därtill kvarstår höga energipriser (el och drivmedel), det som i fjol var drivkraften bakom inflationsuppgången. Samtidigt har KPI-inflationen, som var 8,5 procent i juli, börjat tryckas upp av högre boräntor. Mycket talar för att livsmedelspriserna i höst fortsätter att stiga mer än normalt. Likaså finns det en överhängande risk för att de redan höga elpriserna blir än högre i vinter. En fortsatt hög inflation i vår omvärld, liksom en svag svensk krona, talar för att hög importinflation består en tid.

Givet att resursutnyttjandet viker under prognosåren 2022 och 2023 uppstår negativa BNP- och timgap: vi går in i en lågkonjunktur. Analysen av samhällsekonomin under kalkylåren 2024 och 2025 baseras på ett antagande att ekonomin går mot ett balanserat

resursutnyttjande. Efter lågkonjunkturen 2023 antas därmed (metodmässigt) en följande konjunkturuppgång åren därefter. BNP- och timtillväxten lyfter därför.

Överkalix kommuns förutsättningar

I Överkalix var den öppna arbetslösheten i augusti 2022 41 personer vilket är en minskning mot 2021 med 3 personer eller 6,8 %. Sökande i program var 30 personer mot 41 2021. Det är en minskning med 33,8 %. Totalt har andelen sökande minskat med 16,5 %, från 85 personer till 71 personer.

Första halvåret 2022 tappade kommunen 58 personer vilket gjort att ytterligare sparkrav fått läggas ut under hösten. Prognosen för intäkterna är nu reviderade men att kommunen tappar 98 personer till 1 november 2022.

Investeringar

Överkalix står inför ett antal större investeringsbehov som kommer utmana de ekonomiska förutsättningarna. Ett nytt sammanhållet särskilt boende kommer minska driftkostnaderna och också underlätta för äldreomsorgen att klara hälso- och sjukvården framöver men det kommer ta mycket resurser i anspråk för kommunen. Behov av ny brandstation, VA-upprustning är andra behov som finns. För dessa investeringar är inte det lika lätt att hitta driftmässiga fördelar så att arbeta in dessa kostnadsökningar är en framtida utmaning. Enligt EU-direktiv ska VA-kollektivet stå för sina egna kostnader, d v s avgiften ska finansiera eventuella kostnadshöjningar.

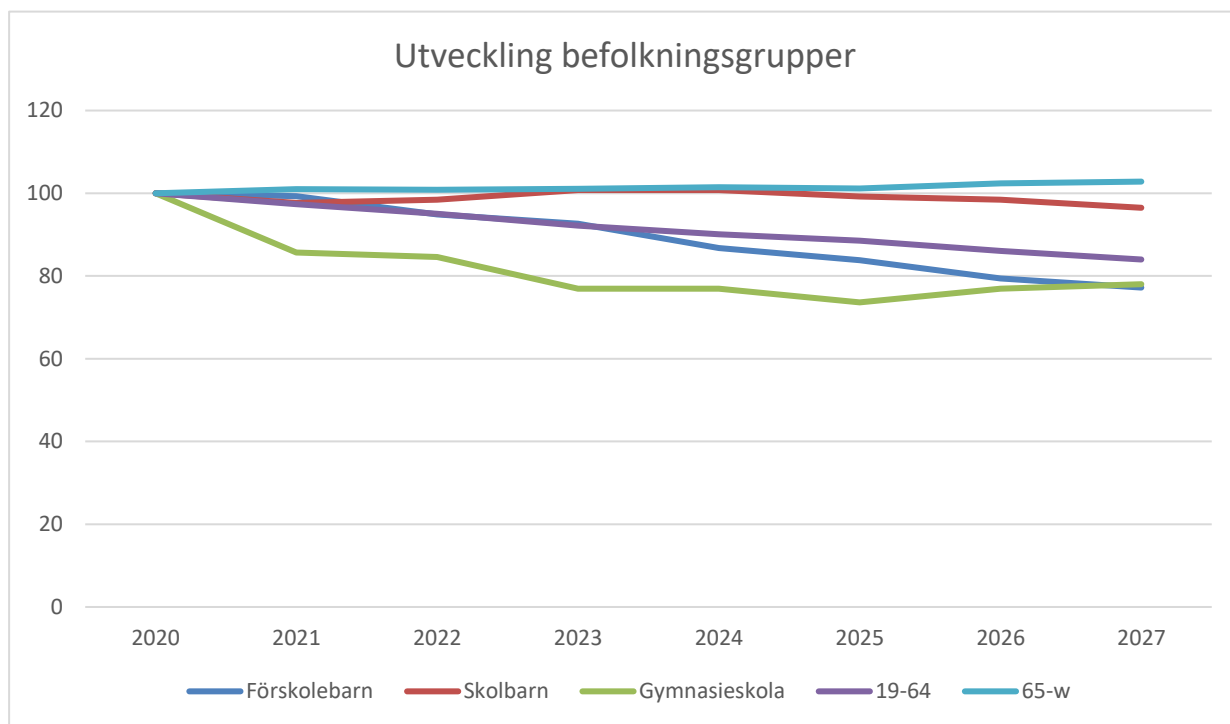
Skattesats

Budgeten bygger på en oförändrad skattesats 22,80.

Demografi

SCB lägger ut öppna befolkningsframskrivningar som bygger på historiska fakta. För Överkalix kommun är framskrivningarna runt -50 de första åren för att därefter minska till -30. För de olika befolkningsgrupperna minskar andelen gymnasieelever mest. De går från 91 elever 2020 till runt 70 elever perioden 2023–2027. Förskolebarn är relativt konstant början av perioden men minskar därefter. Skolbarnen ligger relativt konstant enligt SCB. De äldre över 65 år ligger stilla enligt framskrivningarna men delar man upp denna grupp ökar de som är äldst – över 80 år relativt mycket.

År	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Förskolebarn	136	135	129	126	118	114	108	105
Skolbarn	257	251	253	259	259	255	253	248
Gymnasieskola	91	78	77	70	70	67	70	71
19-64	1 643	1 600	1 561	1 514	1 480	1 455	1 414	1 380
65-79 år	811	816	804	808	803	792	793	801
80-89 år	275	280	281	276	290	296	307	307
90-w	47	48	58	61	57	58	60	57
65-w	1 133	1 144	1 143	1 145	1 150	1 146	1 160	1 165
Total befolkning	3 281	3 232	3 186	3 137	3 099	3 059	3 027	2 990

Referensvärde är 2020. Utvecklingen av befolkningsgrupperna jämförs med 2020 för att få en bild av hur de förändras de närmaste åren.

Kommunledningskontoret

Den demografiska utvecklingen i kommunen blir än mer kännbar. Det medför framförallt svårigheter att rekrytera till kommunens alla verksamheter. Samverkan på alla nivåer, fortsatt digitalisering samt att skapa attraktivitet är viktiga komponenter för att hantera dessa utmaningar. Vår befolkning fortsätter att minska även om det inte ligger i nivå med SCB:s prognoser. Pandemin i kombination med vår stora andel äldre äldre medförde ett större antal avlidna. Idag har kommunen en befolkning på 3214 personer. Glädjande är att regeringen aviserar nu en ny utredning avseende skatteutjämningen. Fokus i denna utredning blir att just titta på kommuner med stor demografisk utveckling.

Covid klassas inte längre som en samhällsfarlig sjukdom men den är allestädes närvarande och

något som vi kommer behöva leva med under tid framöver. Det positiva är att genom att vi nu har en hög vaccinationstäckning drabbar den inte lika hårt som tidigare.

Det säkerhetspolitiska läget försämrades markant den 24 februari i år i och med Rysslands invasion av Ukraina. Vilket gör det uppenbart att Sverige och även Överkalix måste rusta sig för att kunna hantera framtida kriser och krig. Resurserna för beredskapsplanering behöver förstärkas. MSB har meddelat en del medel kommer att gå till kommunerna för detta arbete. Att fortsatt arbeta med att stärka cyber-säkerheten är bevisligen självklar. Oroligheterna i världen påverkar ekonomin med ökade kostnader främst för livsmedel och transporter /bränslen.

Den ökade inflationen och höjda räntekostnader kommer att påverka kommunens ekonomi och likviditet framöver. Detta gör kommunens behov av större investeringar såsom VA-reduktions, brandstation och särskilt boende än mer utmanande.

Vi behöver fortsatt arbeta för långsiktig hållbarhet och infrastrukturer såsom, klimat, god elförsörjning, bredband och ett livskraftigt näringsliv.

Fokusområden 2022/2023:

- Långsiktig hållbarhet såsom ekonomi och klimatarbete
- Fortsatt utveckling av kommunikation till medborgare ex. ny webbsida, utsändning av politiska möten och serviceprojektet
- Projekt "en framåtskridande kommun" för att skapa attraktivitet för inflyttning och kvarboende samt fortsätta samordning och satsning på kultur och fritidsaktiviteter.
- Fortsatt digitalisering enligt framtagna plan
- Nära vårdutvecklingen främst genom modellområde östra Norrbotten
- Hälsöfrämjande arbete i samverkan med hälsocentralen och folkhälsorådet
- Bostadsförsörjningsplan för att skapa förutsättningar för inflyttning till kommunen
- Färdigställa industrimark för att underlätta för nya etableringar
- Utveckla kommunens betydelse inom skogsnäringen samt i samverkan med intresserade aktörer verka för att skogsmässan blir en återkommande mötesplats.
- Besöksnäring och turism, ta vara på hotellets återöppnande
- Kompetensutveckling/försörjning
- Fortsätta förbättra förmåga för geografiska områdesansvaret i och inför kriser/krig samt ta fram kommunens krigsorganisation
- Fortsatt implementering av kommunens värdegrund
- Förbättrad och kontinuerlig facklig samverkan-samverkansavtal

Ny lagstiftning:

- Kommuners brottsförebyggande ansvar juli-23
- Lag om etablerande av Visselblåsarfunktion juli-22

Regionalt:

- Folktandvården
- Nära vård
- Elförsörjning
- Framtidens Kollektivtrafik/avtal

Tekniska avdelningen

- Under året pågår projektering för anbudsinfördran av ny vattenledning mellan Hedensbyn och Gyljen. Ärende för utförande går upp till beslut när anbud inkommit, målsättning i slutet av 2022. Förstudie av ny brandstation pågår med målsättning att presentera en kostnadsberäkning i början av juni 2022. Innebär att beslut om fortsatt projektering för anbudsinfördran kan tas under detta år. I övrigt pågår även utredningar gällande nytt SÄBO samt utveckling av industriområde.
- Förutom att upprätthålla de samhällsviktiga funktioner som tekniska avdelningen ansvarar för är ambitionen att förbättra skötsel och tillgänglighet på kommunens idrotts/fritidsanläggningar. Framförallt planeras åtgärder som möjliggör ett längre säsongsnyttjande av Lappbergets skidbacke.
- Om det blir aktuellt med projektering och/eller utförande av projekten under första första punkten kommer det medföra stort fokus och tidsåtgång på avdelningens resurser. I övrigt kommer även energieffektiviseringar samt åtgärder som förbättrar redundans gällande EL -och VA vara prioriterade områden.
- Ökade krav på vattenförsörjning samt att ytterligare ansvar gällande renhållning tenderar att läggas på kommunerna medför dels ökade kostnader, dels ökade behov av resurser.
- Nuvarande demografiska utveckling medför negativ påverkan på kompetensförsörjningen. Viktigt att jobba för att ändra trenden.

Barn och utbildning

1. Pandemin hann knappt släppa greppet om vår verksamhet när kriget i Ukraina startade och i och med det förberedelser för att ta emot barn och elever i våra verksamheter. Vi har tagit emot ett fåtal elever i dagläget med förbereder oss för fler. Vi försöker nyttja kunskap och organisation från flyktingvågen 2015 i det arbetet. Vi ser möjligheter att ta emot elever och förbereder att eventuellt starta en ny avdelning inom förskolan om barnantalet skulle öka mer än nuvarande två förskolor kan ta emot. För kommande läsår har vi ett utrymme på 5-10 barn i förskolan sedan behöver vi öppna en ny avdelning.

Den positiva utvecklingen (gröna energiomställningen etc) vi ser, särskilt Norr och Västerbotten hoppas vi även når vår kommun i form av inflyttning. Hur våra verksamheter kommer att drabbas av inflationen får vi bevaka tillsammans.

Vi arbetar med att ta igen det kunskapsstapp som pandemin har medfört och i den ingår att stärka trygghet och studiero efter den omsättning på personal som våra barn och elever blivit utsatt för.

2. Inom förskola och skola pågår ett intensivt arbete för att utveckla kunskapsresultaten och fokusera tydligare på undervisning och undervisningskvalitet. Arbetet med Skolverket i form av processen "Samverkan för bättre skola", SBS, stödjer det arbetet. På alla nivåer i styrkedjan försöker vi utveckla verksamheten mot en lärande organisation för att arbeta med analyser och utvärdering som utvecklar resultaten. Från hösten tillträder en ny rektor i grundskolan och den nya skolledningen ska tillsammans utveckla ledarskapet och det kan vara ett område vi behöver stärka för att utveckla våra resultat.

Inom Kulturområdet arbetar vi vidare med att samordna och kommunicera vårt utbud till våra medborgare. Utbudet och dialogen med våra unga har hittat nya former och det arbetet ska vi fortsätta utveckla.

3. Fokusområden för skola och förskola är tydligare fokus på kunskapsutvecklingen och undervisning. Inom SBS har åtgärdsplaner tagit fram för huvudman, grundskola och förskola. Förutom mer fokus på undervisning så behöver vi utveckla systematiskt kvalitetsarbete,

samarbetskultur, kommunikation och pedagogiskt ledarskap. Elevhälsan skall stötta det arbetet och vi fokuserar på öka närvaron som har blivit sämre i pandemin. I dessa fokusområden blir samverkan med vårdnadshavare central, ett arbete som blir lättare nu då pandemin släppt.

När det gäller SFI så ska vi fortsätta bedriva ett mer utåtriktat arbete med både elever och arbetslag i form av samverkan med närsamhället och nätverk i andra kommuner.

För biblioteket planerar vi att fokusera på läsfrämjande insatser mot barnfamiljer och vi söker bidrag från Kulturrådet för att kunna genomföra detta.

4. Vi får nya styrdokument från hösten 2022 inom grundskola, särskola, SFI, språkintröduktion som gäller läroplanen med bland annat tydligare skrivningar kring jämställdhet. Grundskolan och grundsärskolan omfattas av nya bestämmelser kring betygssättning och kursplanerna ändras också från höstterminens start 2022.

Från höstterminens start får vi utökade krav på att erbjuda läxhjälp och lovskola. Visst statsbidrag utgår för den verksamheten men det kan bli en utmaning att klara skolskjutsar för verksamheten.

När det gäller vuxenutbildningen så införs från 1/8 2022 krav på sammanhållen utbildning för vuxna inom etableringsinsatserna och krav på mer utbildning/verksamhet. Det innebär en utökning av verksamheten på 8 h per vecka. Antalet elever som idag omfattas av den förändringen är ca 3 st elever. Vi har påbörjat dialog i kommunen tillsammans med arbetsmarknad och integration för att se hur vi skulle kunna samverka kring den verksamheten. Statsbidrag från Skolverket kan användas för att förstärka utbildning för den målgruppen som vi bedömer i dagsläget.

Vi måste fortsätta arbetet med digitala nationella prov som införs från 2024. Vi är en grupp från it och skola som träffas kring detta och delvis har vi förberett oss genom att byta enheter och påbörja fortbildning av personal med syfte att förbereda våra elever på rätt sätt. Insatser i form av kompetensutveckling kring digitalisering kommer att ske inom SBS. Förberedelserna innefattar också krav på att nätverket fungerar samt att vi har administrativa rutiner som möjliggör överföringar och kommande tvåstegsautentisering. Samverkan kring denna fråga sker också i nätverk bland lärare och skolledning. Här känner vi att it måste förstärkas med resurser för att vi skall klara av de behov som verksamheterna behöver. Frågan kring säkerhetshöjande åtgärder är aktuell inom alla verksamheter och kan innebära kostnader framöver.

Från 1/7 2023 blir hemkommunen skyldig att bedriva en uppsökande verksamhet till vårdnadshavare vars barn inte deltar i förskolan, det gäller barn från 3 år. Att barnen deltar i förskolan är oerhört central för barnets utveckling och ger bättre förutsättningar för framtida skolgång.

Från hösten 2022 löper samverkan med regionen och hälsosamtalen ut. En arbetsgrupp på regionalnivå arbetar med hur ett gemensamt elevhälsosystem skulle kunna se ut och där ingår frågan om ett digitalt system för att ta hand om de lagstadgade elevhälsoenkäterna, där får vi räkna med en kostnad framöver för att hantera detta. Kommunerna i Norrbotten räknar med att regionen är med och finansierar/bidrar till detta på något sätt.

Frågan om kompetensförsörjning inom förskola och skola är en aktuell fråga både lokalt och i riket. Vi har haft relativt många sökande på våra vakanta tjänster men har inte fullt ut legitimerad och behörig personal men vi ligger över riket i vad gäller legitimerade lärare. Frågan kring kompetensförsörjning handlar både om rekrytering och om att behålla nuvarande personal. Arbetsgivaren har i dialog med de två lärarfacken tagit fram en förbättringsplan 2022 för att förbättra arbetsorganisation, arbetsmiljö, kompetensutveckling och lönebildning enligt HÖK21.

För gymnasieskolan kommer förändringar att ske utifrån regeringens utredning om dimensionering av gymnasieskolan. Förändringen träder i kraft 1/7 2023 och börjar att gälla för utbildningar från och med 2025. En kommun skall samverka med minst två andra kommuner kring planering, dimensionering vad gäller gymnasieutbildning. Arbetet och dialog kring denna fråga måste inledas detta år med både politik och tjänstemän.

5. Barn och elevantalet i förskola och grundskola bedömer vi öka något. Antal barn i förskola planar ut och barnen i grundskola blir något fler. En ökning i form av flyktingar från Ukraina räknar vi med ska påverka oss med fler elever i både förskola och grundskola. Eventuellt kan det också komma elever till språkin introduktion.

Antal gymnasieelever på nationella program minskar något men pandemin kan påverka att elever i gymnasieskolan måste förlänga sin gymnasieutbildning.

Antal elever i SFI har minskat under 2021 och vi bedömer det vara relativt sett oförändrat för 2023. Flyktingar från Ukraina har inte rätt till SFI i dagsläget. När det gäller övrig vuxenutbildning, grundläggande vux och gymnasial vux så har vi ökat antalet heltidstuderande årsplatser markant två läsår i rad. Det är möjligt med hjälp av statsbidrag för yrkesvux.

Social omsorg

1. Det oroliga säkerhetspolitiska läget i världen med anledning av kriget i Ukraina påverkar såklart verksamhetsområdet i stort och smått; osäkerheter kring ekonomi, dyrare bränsle och svårare att få tag på varor är några farhågor inför framtiden. Vi har ännu inte återhämtat oss från pandemin och inom vård och omsorg kvarstår fortfarande många rutiner och arbetsätt som vi måste förhålla oss till.

De kommande åren kommer för sociala omsorgsutskottet bli utmanande år vad gäller framförallt nära vård-omställningen i samverkan med Region Norrbotten och utmaningarna med kompetensförsörjning inom våra verksamheter. Återhämtningen efter Coronapandemin tar tid och har på sätt och vis bidragit till utveckling och förbättringar vad gäller arbetsätt. Människors sätt att leva, resa och arbeta kommer sannolikt inte bli detsamma inom en överskådlig tid. Förstärkta rutiner kring basal hygien, användande av personlig skyddsutrustning, isolering och social distansering är några exempel på omställningar fortsättningsvis kommer påverka arbetsätten och höja kvaliteten i arbetet. Dock ser vi en trötthet i personalgrupperna. Ont om personal och vikarier, oro för att brukare ska bli sjuka samt känslor som kan uppstå om man råkar föra in smitta är något verksamheterna fortsatt behöver hantera inom arbetsmiljöarbetet.

2. Utvecklingen av framtidens äldreomsorg och att möjliggöra kvarboende i eget boende är en politiskt prioriterad fråga inom sociala omsorgsutskottets verksamhetsområde. I det innefattas minskningen av särskilt boendeplatser parallellt med utökningen av hemtjänsten och här blir digitala arbetsätt och tekniska lösningar särskilt viktiga för att klara personalförsörjningen. Ett annat politiskt prioriterat område är förbättring av kvaliteten i vården och omsorgen och i det innefattas exempelvis att anställa och utbilda fler till undersköterska i våra verksamheter.

3. Fokusområden 2023 är likt föregående år;

- Framtidens äldreomsorg
- Säkra kompetens- och personalförsörjning, heltid till fler.
- Omställningen till en nära vård - utvecklingen av modellområde Östra

4. Inför 2023 väntas en del lagförändringar som kan påverka sociala omsorgsutskottets verksamhetsområde.

Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag (2020:47) ger förslag på en ny socialtjänstlag som

väntas träda i kraft från 1 januari 2023. De huvudsakliga förändringarna i lagen innebär en inriktning mot en jämställd, förebyggande, lättillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst, något som kommer innebära en stor omställning av socialtjänstens organisering och arbetssätt.

Något som kan komma att påverka såväl den nya socialtjänstlagen som verksamhetens arbete är utredningen om en äldreomsorgslag och stärkt medicinsk kompetens i kommuner (S 2020:16) som ska redovisas i juni 2022.

Samsjuklighetsutredningen Från delar till helhet En reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet (SOU 2021:93) är under remiss och här föreslås en rad förändringar av vård och stöd till personer med missbruk och psykiska funktionsnedsättningar. Delar av lagförslagen föreslås träda i kraft 2025 och kommer att flytta huvudmannaansvaret från kommun till region inom vissa delar.

I Proposition om stärkt rätt till personlig assistans vid behov av egenvård (prop. 2021/2022:244) föreslår regeringen att det ska införas en lag om egenvård. Ordet egenvård betyder, enligt den nya lagen, en hälso- och sjukvårdsåtgärd som hälso- och sjukvårdspersonal bedömer att en patient kan utföra själv. Det föreslås vidare att det ska införas ett nytt grundläggande behov i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Behovet avser stöd som den enskilde behöver löpande under större delen av dygnet på grund av ett medicinskt tillstånd som innebär att det finns fara för den enskildes liv eller att det annars finns en överhängande och allvarlig risk för hans eller hennes fysiska hälsa. Hjälpbehov som avser sådant stöd ska vara assistansgrundande i sin helhet. Något avdrag för föräldraansvar ska inte göras från ett sådant hjälpbehov när barnets behov av personlig assistans bedöms. Detta föreslås träda i kraft 1 januari 2023 och kan innebära att fler personer kan vara berättigade till personlig assistans och därmed ökade kostnader för kommunen.

5. Demografins effekter på verksamhetsområdet ser vi redan och det blir än mer utmanande. Unga arbetsföra minskar i kommunen, ger färre som kan arbeta i våra verksamheter. Gapet mellan den arbetsföra delen i befolkningen och de som är 80 år och äldre fortsätter öka. Samverkan och samarbete samt omställning till digitala arbetssätt och nya idéer är ett måste för att klara den demografiska utmaningen.

Bygg och miljö

Livsmedel

Efterhandsdebitering har införts som ny norm för hur livsmedelskontrollen tar ut avgifter. Det innebär att livsmedelsföretagen får betala sin kontrollavgift efter genomförda kontrollbesök istället för som nu, i början av varje kalenderår. Kontrollmyndigheter kommer dock att kunna ta ut årlig kontrollavgift även för år 2022 och 2023, eftersom de kan behöva en omställningsperiod från det gamla till det nya systemet. Senast vid utgången av 2023 ska alla kontrollmyndigheter ha infört det nya systemet och de tidigare reglerna om årlig kontrollavgift blir då inte längre möjliga att använda.

Livsmedelsverket har nyligen fattat beslut om att anta grundstrukturen i den nya riskklassningsmodellen som från och med 2024 kommer att ersätta dagens vägledande modell för hur mycket kontroll ett livsmedelsföretag ska få.

Arbetet med att ta fram underlag till den nya taxan samt anpassning till den nya riskklassningsmodellen kommer att ta betydande resurser i anspråk 2023, vilket kräver utökade personella resurser för att genomföra den lagstadgade tillsynen. Övergången till efterhandsdebitering innebär att nämnden inte har överblick över hur mycket intäkter livsmedelskontrollen kommer att ge då det är personalberoende och påverkas av t.ex. frånvaro

och övrig ärendebelastning. Det innebär med andra ord en större osäkerhet gällande vilka intäkter nämnden erhåller årligen.

Övriga taxor behöver uppdateras och styrdokument behöver upprättas inom bygg-och miljönämndens ansvarsområden, vilket tar resurser i anspråk men i förlängningen bidrar till en bättre kostnadstäckning.

Miljöbalken

Bygg-och miljönämnden ska implementera Naturvårdsverkets nationella strategi för miljöbalkstillsyn i sin verksamhetsplan. I planen ska det framgå hur bygg-och miljönämnden har tagit hänsyn till strategin. I strategin, som är treårig, listas ett antal fokusområden som är särskilt angelägna för landets tillsynsmyndigheter. De listade fokusområdena är omfattande och berör bl.a. masshantering, illegal avfallshantering, tillsyn av prioriterade förorenade områden med riskklass 1 och 2, tillsyn vid avhjälpande av förorenade områden, invasiva främmande arter, fordonstvättar och verkstäder, dagvatten, små avlopp, växtnärläcksage, yrkesmässig hygienisk verksamhet, bassängbad, inomhusmiljö och egenkontroll i skola och förskola. Den nationella strategin för miljöbalkstillsynen innebär ett kliv framåt i att lyfta fram särskilt angelägna områden i syfte att samordna tillsynen.

På grund av bristande resurser har nämnden under flera år aktivt prioriterat bort lagstadgad tillsyn inom bland annat hälsoskydd, enskilda avlopp, förorenade områden och plan- och bygglagen. För att nämnden ska uppfylla sitt ansvar inom bygg -och miljölagstiftningen krävs ökade resurser för dessa tillsynsområden. Under år 2023 förväntas det dessutom krävas mer tillsynsarbete på grund av tillsynsskulder samt ökade krav inom de olika tillsynsområdena. För att komma tillrätta med behovet inom de olika tillsynsområdena verkar nämnden för avtalssamverkan med närliggande kommuner.

Alla kommuner är skyldiga att kontrollera sin luftkvalitet för att kunna visa hur man ligger till i förhållande till kraven i den svenska luftlagstiftningen, dvs. miljö kvalitetsnormerna i luftkvalitetsförordningen (SFS 2010:477). Kontrollen visar även om man är på rätt väg mot att nå miljömålet Frisk luft. Resultatet av kontrollen ska rapporteras årligen till Naturvårdsverkets datavärd för luftkvalitet. Samarbete har inletts med kommuner i östra Norrbotten för att försöka genomföra kartläggningen som del av ett examensarbete.

Länsstyrelsen ser med anledning av rådande omständigheter och förändrat omvärldsläge ett behov av att starta upp strålmätningar igen. Mätplatser ska utses och mätresultat ska sedan rapporteras in till RadGis. Ansvarig utförare kommer att ingå i Länsstyrelsens Strålmätningorganisation där utbildning och information kommer att ske.

Nämnden har involverats i olika kommunala projekt vilket tar resurser från nämndens kärnverksamhet. Nämndens tillsynsansvar har samtidigt ökat inom ett flertal områden vilket ökar resursbehovet ytterligare.

Alkohol- och tobakstillsyn

Gällande tobaksområdet kommer även nikotinprodukter ingå i en ny lagstiftning.

För att skydda barn och unga mot produkter som kan vara beroendeframkallande föreslår regeringen en ny lag och förordning, där tobaksfria nikotinprodukter regleras på i stort sett samma sätt som andra produkter på tobaksområdet. Det gäller bland annat marknadsföring, märkning och åldersgräns.

Delar av den nya lagen som reglerar tobaksfria nikotinprodukter föreslås träda i kraft den 1 augusti 2022. Riksdagen planerar att fatta beslut i juni.

Den nya lagen innebär mer omfattande tillsyner. Rutiner, avgifter och tillsynsdokument kan behöva revideras.

Plan-och bygglagen

Plan-och bygglagen genomgår en revidering där lättnader såsom minskad bygglovsplikt samt ändrade anmälningsförfaranden föreslås träda i kraft år 2023. Om de föreslagna lagändringarna realiserar bedöms intäkterna kunna minska med 30%. Föreslagna lagändringar syftar även till en effektivisering av tillsynen enligt plan-och bygglagen.

En översyn av bygglovstaxan är nödvändig bl.a. med hänsyn till ovan föreslagna lagändringar.

Det finns ett stort behov av att arbeta med detaljplaner, såsom framtagande av nya detaljplaner, revidering av gamla detaljplaner m.m. vilket kräver resurser.

I kommunen finns många fastigheter med förfallna byggnader och nedskräpade tomter, nämnden ser ett behov av att avsätta resurser för hantering av denna sorts ärenden som kräver gedigna tillsynsinsatser och som ofta tar lång tid i anspråk. Verkställighet förutsätter ibland genomförande på den försumliges bekostnad, vilket kan innebära att kommunen får stå för kostnaden i slutändan, p.g.a. en oprioriterad fordran i exempelvis ett dödsbo.

Pensioner

Från och med 2023 gäller ett nytt pensionsavtal för kommunsektorn, AKAP-KR. Till skillnad från tidigare avtal är detta system helt premiebaserat. Avtal som funnits tidigare har varit premiebaserat upp till 7,5 inkomstbasbelopp (IBB) och förmånsbaserat över denna nivå. Nivån på det nya avtalet är att kommunen ska avsätta 6 % årligen till pensioner för de anställda vilket är en höjning från de 4 % som är avsättningen idag.

Utöver förändringen som kommer av nytt avtal sker stora kostnadsökningar p g a inflationen dels för de anställda som fram till i år har förmånsbaserad pension, dels utbetalningar av pension till tidigare anställda som gått i pension. Denna höjning beror på inflationen i och med att dessa kostnader bygger på prisbasbeloppet som kommer öka kraftigt under 2022.

Det interna personalomkostnadspåslaget där de statliga arbetsgivaravgifterna, försäkringar till anställda och intjänad pension ingår ökar kraftigt under 2023 och 2024. Överkalix har höjt po-påslaget från 39,25 % till 42,74 % som SKR rekommenderade i maj. Däremot den höjning som aviserades i oktober till 44,53 % kommer inte fördelas ut på verksamheterna. Enligt beräkningar från Skandia, Överkalix kommuns pensionsförvaltare, kommer pensionerna vara runt 2 mkr högre än vad som fördelas i po-påslaget och detta tas centralt i och med att denna ökning blivit känd så pass sent för kommunen.

Ramar 2023

Budgetramen bygger på budget 2022 samt den plan som lades i samband med att den antogs. I och med att det blivit stora förändringar sedan dess, bland annat ökar po-påslaget med 3,5 % samt inflation och löneökning förväntas ändras vilket medfört att ramarna ändras betydligt. Ett sparkrav har även lagts ut och den ekonomiska målsättningen på 1 % överskott av skatter och bidrag kommer inte nås i budgetförslaget. Under hösten lades ytterligare 800 tkr i sparkrav på ramarna i och med att befolkningsantaganden minskade kraftigt. Fördelning enligt nedan.

Mkr	Budget 2022	Löne-/prisökning	Justering	Förändring våren 2022	Sparkrav	-0,8 mkr	Ram 2023
Kommunledning	38,2	0,7	-0,4	1,5	-1,3	-0,1	38,6
Tekniska	20,0	0,6		2,1	-0,5	-0,1	22,1
Barn och utbildning	69,7	1,2		2,5	-0,6	-0,2	72,6
Social omsorg	122,2	2,7		5,5	-1,2	-0,4	128,8
Bygg och miljö	2,1	0,1	0,2	0,1			2,5
Pensioner	9,5		-0,3		-3,5		5,7
Summa	262,2	5,4	-0,5	11,7	-7,1	-0,8	271,3

Vision

En utmärkt plats

Mål

Finansiella mål
Årsresultatet ska vara positivt
Oförändrad utdebitering
Soliditeten ska bibehållas under planperioden
Alla investeringar ska ha en långsiktig hållbar plan/långsiktig bärkraft

Verksamhetsmål

Övergripande mål	Delmål
<p>1. Ett jämställt, tryggt och inkluderande samhälle där invånarna kan vara med och påverka</p> <p> 5. Jämställdhet 10. Minskad ojämlikhet 16. Fredliga och inkluderande samhällen </p> <p>Beskrivning I ett jämlikt och tryggt samhälle ges lika möjligheter till en livsmiljö där alla kan utvecklas, tillgodogöra sig kunskap, ha en god hälsa samt</p>	<p>1.1 Överkalix kommun är en kommunikativ och tillgänglig organisation</p> <p>En tydlig kommunikation ska finnas såväl inom som utanför kommunens organisation. Genom en utökad samhällsservice via internet och e-tjänster ska invånarna få en ökad insyn i kommunens arbete och ärendehandläggning.</p>
	<p>1.2i Överkalix är e-kultur, e-hälsa och välfärdsteknik strategiska ledningsfrågor som ska utveckla verksamhet och service</p> <p>Genom att använda ny teknik kan fler invånare få tillgång till kommunens tjänster. Arbetsprocesser kan förenklas och resurser utnyttjas bättre.</p>
	<p>1.3 I Överkalix får familjer med behov av stöd tidiga</p> <p>Genom samverkan mellan olika yrkesgrupperna inom kommun och Region kan en stödjande miljö</p>

Övergripande mål	Delmål
vara delaktig i samhällsutvecklingen.	hälsofrämjande och förebyggande insatser skapas för familjer. Den främsta vinsten med samverkan mellan många yrkeskategorier kring barn och barnfamiljer är att den ökar förmågan att upptäcka och tillgodose behov bland barnfamiljer. Samverkan innebär också att man får bättre förutsättningar att skraddarsy lösningar för ett specifikt behov.
	1.4 Överkalix är ett jämställt och tryggt samhälle att leva och bo i Genom att utveckla och upprätthålla ett jämställt och tryggt samhälle ökar kommunens attraktivitet.
2.En bra och hållbar miljö, infrastruktur och samhällsservice 6. Rent vatten och sanitet för alla 7. Hållbar energi för alla 11. Hållbara städer och samhällen 13. Bekämpa klimatförändringarna Beskrivning I Överkalix finns höga naturvärden och en fin boendemiljö, det ska bevaras även i framtiden. Infrastruktur och samhällsservice ska följa samhällets utveckling och svara mot invånarnas förväntningar.	2.1 Överkalix ska ha en god, jämlik och evidensbaserad socialtjänst, vård och omsorg med patienters och brukares behov i fokus Socialtjänsten ska vara tillgänglig för alla som har behov av den. Tjänsterna ska bygga på evidens och vara av god kvalitet med patienters och brukares behov i centrum.
	2.2 Kommunens invånare ska uppnå en förbättrad och mer jämlik och jämställd hälsa. Trots positiv utveckling ligger länet fortfarande sämre till än övriga landet när det gäller insjuknandet i hjärt- och kärlsjukdomar, självuppskattad allmänhälsa och här finns en kortare medellivslängd än genomsnittet i Sverige. Det har också blivit allt vanligare att lida av fetma, precis som i resten av landet. För att förbättra hälsan krävs medvetna långsiktiga insatser från såväl kommun som civilsamhället.
	2.3 Överkalix ska vara ett attraktivt samhälle med välvärdade lokaler, anläggningar och utemiljö. Infrastruktur som vägar, vatten och avlopp, mobilnät samt bredband ska ha en bra funktion
	2.4 Överkalix ska ha en god, trygg och jämlik förskola och skola där barn och elevers bästa beaktas
	2.5 Företagare ska uppfatta Överkalix som en attraktiv näringslivskommun med god service
	2.6 Överkalix miljö- och klimatarbete ska stärkas för att tillförsäkra invånarna en hälsosam och god miljö i enighet med nationella miljömål Mål: Överkalix miljö- och klimatarbete ska stärkas.
	3.En attraktiv arbetsgivare med god kompetensförsörjning 4. God utbildning för alla 5. Jämställdhet

Övergripande mål	Delmål
 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	3.3 Överkalix kommun ska ha en god arbetsmiljö

Ramar

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Kommunstyrelsen	250 073	261 997	266 651	271 727	276 804	281 882
<i>Kommunledning</i>	38 191	38 589	39 064	39 539	40 014	40 489
<i>Tekniska avdelningen</i>	20 000	22 079	22 679	23 280	23 882	24 485
<i>Barn- och utbildning</i>	69 698	72 545	73 472	74 722	75 972	77 222
<i>Sociala omsorg</i>	122 184	128 784	131 436	134 186	136 936	139 686
Bygg och miljönämnden	2 138	2 465	2 517	2 569	2 621	2 673
Summa nämnder	252 211	264 462	269 168	274 296	279 425	284 555
Pensioner	10 000	6 000	6 500	6 500	6 500	6 500
Kapital årets investeringar	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Internränta	-1 450	-1 750	-1 450	-1 450	-1 450	-1 450
Summa	-261 761	-269 712	-275 218	-280 346	-285 475	-290 605

Resultatbudget

Mkr	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan	Plan
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Verksamhetens intäkter	84,7	85,5	86,4	87,2	88,1	89,0
Verksamhetens kostnader	-337,0	-345,4	-351,3	-357,1	-363,1	-369,1
Sparkrav						
Avskrivningar	-9,4	-9,8	-10,0	-10,2	-10,2	-10,2
Verksamhetens nettokostnader	-261,8	-269,7	-274,9	-280,0	-285,2	-290,3
Skatteintäkter	160,8	167,0	171,7	171,5	174,5	177,6
Prognos sluträkning	1,6					
Generella statsbidrag	107,9	102,8	101,4	103,6	102,6	101,7
Verksamhetens resultat	8,6	0,1	-1,8	-5,0	-8,0	-11,0
Finansiella intäkter	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Finansiella kostnader	-0,4	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Årets resultat	8,5	0,0	-1,9	-5,1	-8,1	-11,1

Balansbudget

Mkr	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan	Plan
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Tillgångar						
Anläggningstillgångar	157,7	163,9	169,9	175,7	180,5	184,3
Omsättningstillgångar	26,3	26,3	26,3	26,3	26,3	26,3
Likvida medel	58,0	51,7	45,5	38,6	33,8	30,9
Summa tillgångar	242,0	242,0	241,8	240,7	240,7	241,6
Skulder och Eget kapital						
Eget kapital	142,7	142,6	142,5	142,3	142,3	142,2
Varav resultatutjämningsreserv	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0
Avsättning pensioner	8,4	8,4	8,4	7,4	5,4	2,4
Långfristiga skulder *)	36,0	36,0	36,0	36,0	38,0	42,0
Kortfristiga skulder	55,1	55,1	55,1	55,1	55,1	55,1
S:a skulder & Eget kapital	242,1	242,0	241,8	240,7	240,7	241,6
Specifikation av det egna kapitalet						
Rörelsekapital	29,2	23,0	16,8	9,9	5,1	2,2
Anläggningsskapital	113,4	119,6	125,6	132,4	137,2	140,0
Summa	142,6	142,6	142,4	142,3	142,3	142,2

Omsättning lån

Finansieringsbudget

Mkr	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Den löpande verksamheten						
Årets resultat	8,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för ej likviditetspåverkande poster	9,4	9,8	10,0	10,2	10,2	10,2
Minskning av avsättningar pga utbet	0,0	0,0	0,0	1,0	2,0	3,0
<i>Medel från verksamheten</i>	17,9	9,8	10,0	11,2	12,2	13,2
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordr	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning(-)/minskning(+) förråd och varulager	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från verksamheten	17,9	9,8	10,0	11,2	12,2	13,2
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Investering i immateriella anläggningstillg						
Försäljning av immateriella anläggningstillg						
Investering i materiella anläggningstillg	-16,1	-16,0	-16,0	-16,0	-15,0	-14,0
Bidrag till anl tillg						
Försäljning av materiella anläggningstillg						
Investering i finansiella anläggningstillg						
Försäljning av finansiella anläggningstillg						
Kassaflöde från investeringen	-16,1	-16,0	-16,0	-16,0	-15,0	-14,0
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Nyupptagna lån						
Amortering av långfristiga skulder	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Ökning av långfristiga fordringar						
Minskning av långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Minskning av avsättningar pga utbet						
Kassaflöde från finansieringen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets kassaflöde	1,8	-6,3	-6,1	-4,9	-2,9	-0,9
Likvida medel vid årets början	56,1	57,9	51,6	45,5	40,6	37,7
Likvida medel vid årets slut	57,9	51,6	45,5	40,6	37,7	36,9

Investeringar

	TKR
Kommunledning	
Klimatåtgärder	100
Scen Blåskoleparken	100
Bredband	2 400
Bredband, switchar	600
fiber skola	100
Container	100
Summa kommunledning	3 400
Barn och utbildning	
Inventarier klassrum	300
Utemiljö förskolor	100
Summa BU	400
Social omsorg	
Lyftar, sängar möbler	200
Möbler trygghetsboende	0
Digitalisering SÄBO	500
Summa SU	700
Tekniska	12 300
Fastigheter	
Takbyte Förvaltningsbyggnad	1 200
Ventilationsaggregat Kök	800
Papptak Älvens förskola	300
Islada	2 000
<i>Summa fastigheter</i>	<i>4 300</i>
<i>Energieffektivisering</i>	<i>1 200</i>
Kost och lokalvård	
<i>Inventarier</i>	<i>200</i>
Gata/park, renhållning	
Utrustning containers	200
Sopbil	0
Traktor	0
Kompost	100
Röjning	0

Digital avläsning brunnar	50
N:a Brännagatan	700
Ringvägen	300
Vägbelysning	100
<i>Summa gata mm</i>	<i>1 450</i>
VA	
Övervakning VA	300
Vattenskyddsområde Ängesån, Allsån	200
Utredning reservvatten Hallsjärv	300
Åtgärder bef VA-anläggningar	2 600
VA-plan	200
Pumpstation Svartbyn södra	900
Jockfall spillvatten 300 m	500
Pumpstation Jockfall	150
<i>Summa VA</i>	<i>5 150</i>